

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK
Xe KAMER

A R R E S T

nr. 217.643 van 1 februari 2012
in de zaak A. 176.338/X-14.828.

In zake : SAUDI ARABIAN AIRLINES CORPORATION,
 vennootschap naar Saudi-Arabisch recht
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Gunther van Thuyne en Werner Eyskens
 kantoor houdend te 1150 BRUSSEL
 Tervurenlaan 268A
 bij wie woonplaats wordt gekozen

 tegen :

 het BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST,
 vertegenwoordigd door de Brusselse Hoofdstedelijke regering
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat François Tulkens
 kantoor houdend te 1000 BRUSSEL
 Terhulpssteenweg 120
 bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 30 augustus 2006, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van 7 juli 2006 van het Milieucollege van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest waarbij aan Saudi Arabian Airlines Corporation een administratieve geldboete wordt opgelegd ten belope van 9.725 euro wegens inbreuken op het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke regering van 27 mei 1999 betreffende de bestrijding van de geluidshinder voortgebracht door het luchtverkeer.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 209.401 van 2 december 2010 worden de debatten heropend en wordt het door de auditeur-generaal aan te stellen lid van het auditoraat met een aanvullend onderzoek gelast.

Eerste auditeur Eric Lanckswertdt heeft een aanvullend verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een aanvullende laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een aanvullende laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 9 december 2011.

Staatsraad Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Gunther van Thuyne en Fee Goossens, die loco advocaat Werner Eyskens verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Jens Mosselmans, die loco advocaat François Tulkens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Eric Lanckswertdt heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Voor de uiteenzetting van de feiten kan verwezen worden naar het arrest nr. 209.401 van 2 december 2010.

IV. Onderzoek van de middelen

A. Eerste middel

4. In een eerste middel voert de verzoekende partij de onwettigheid aan van het besluit van 27 mei 1999 van de Brusselse Hoofdstedelijke regering betreffende de bestrijding van geluidshinder voortgebracht door het luchtverkeer (hierna: het besluit van 27 mei 1999). Dit besluit, dat de rechtsgrond vormt van het bestreden besluit, dient volgens de verzoekende partij conform artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing te worden gelaten. In het verzoekschrift zet de verzoekende partij twee gronden van onwettigheid uiteen waarmee het voormelde besluit van 27 mei 1999 zou zijn behept.

Ten eerste stelt de verzoekende partij dat het voormelde besluit het voorwerp uitmaakt van een annulatieberoep bij de Raad van State (A. 87.224/G-87) en dat zij “bij deze de middelen tot nietigverklaring die in deze procedure werden ontwikkeld (onderschrijft)”.

Ten tweede betoogt de verzoekende partij dat het besluit van 27 mei 1999 het Europees gemeenschapsrecht schendt, en dan meer bepaald verordening nr. 2408/92 van de Raad van 23 juli 1992 betreffende de toegang van communautaire luchtvaartmaatschappijen tot intracommunautaire luchtroutes, alsook richtlijn 92/14/EEG van de Raad van 2 maart 1992 betreffende de beperking van de exploitatie van de vliegtuigen van bijlage 16 van het Verdrag inzake de internationale luchtvaart, boekdeel I, deel 2, hoofdstuk 2, tweede uitgave (1998). De verzoekende partij preciseert dat verordening nr. 2408/92 de vrije toegang van de Europese luchtvaartmaatschappijen tot alle vluchtroutes binnen de Europese Unie verzekert. Uitzonderingen hierop zijn slechts in bepaalde gevallen toegelaten en mogen niet leiden tot een onevenredige

beperking van het principe van de vrije toegang. Door geluidsnormen vast te stellen die de technische mogelijkheden overstijgen van de meeste vliegtuigen die de nationale luchthaven bedienen, meent de verzoekende partij dat het voormelde besluit van 27 mei 1999 de vrije toegang tot de Belgische luchtroutes verhindert, en dit zonder dat enig bewijs werd geleverd dat deze beperkingen de proportionaliteitstest kunnen doorstaan. Bijgevolg stelt de verzoekende partij dat verordening nr. 2408/92 “dan ook mogelijk (is) geschonden”. Richtlijn 92/14/EEG beperkt de exploitatie van vliegtuigen van bijlage 16 van het Verdrag inzake de internationale burgerluchtvaart. Gezien het feit dat deze richtlijn een “volledige harmonisatie” richtlijn is, wordt het de lidstaten niet toegestaan om strengere regels uit te vaardigen (zelfs niet ter bescherming van het leefmilieu) dan deze die door de richtlijn worden voorgeschreven. Artikel 2 van de richtlijn laat het gebruik van de zogenaamde “Hoofdstuk 2” vliegtuigen toe tot 1 april 2002, terwijl het besluit van 27 mei 1999 reeds vóór deze datum tot aanzienlijke beperkingen bij de exploitatie van deze vliegtuigen leidde en daarenboven de exploitatie van andere (“Hoofdstuk 3”) vliegtuigen hindert. De verzoekende partij concludeert dan ook dat de interne Belgische wetgeving voorschriften bevat die strikter zijn dan deze uit de richtlijn, wat niet is toegelaten.

Gelet op het feit dat het besluit van 27 mei 1999 conform artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing dient te worden gelaten, meent de verzoekende partij dat het bestreden besluit niet over de vereiste rechtsgrond beschikt en derhalve onwettig is.

5. Wat het eerste middelonderdeel betreft, doet de verwerende partij in haar memorie van antwoord gelden dat “de bewering van verzoekende partij dat het besluit van 27 mei 1999 onwettig is, (...) manifest onjuist (is)”. Ze verwijst daarbij naar enkele arresten van de Raad van State, alsook naar een arrest van het hof van beroep van Brussel van 9 juni 2005.

Met betrekking tot de beweerde schending van het Europees gemeenschapsrecht werpt de verwerende partij vooreerst op dat de aangehaalde Europese regelgeving geen absoluut karakter heeft en met andere woorden toestaat dat de lidstaten complementaire regelgeving uitvaardigen ter bescherming van het leefmilieu. Verder stelt ze dat “het hof van beroep te Brussel

oordeelde dat het merendeel van de opstijgende en landende vliegtuigen vanuit en naar de luchthaven Brussel-Nationaal de geluidsdrempels van het besluit wel degelijk respecteren”, zodat “dan ook (moet) worden aangenomen dat verordening 2408/92 niet wordt miskend”. Daarnaast betoogt de verwerende partij dat de aangevoerde schending van de richtlijn 92/14/EEG op een verkeerde interpretatie van deze norm berust. Ze preciseert dat de richtlijn het gebruik van de meest lawaaierige toestellen beoogt te beperken en op termijn zelfs te verbieden. Ze heeft dan ook tot doel om binnen de Unie de nationale wettelijke en reglementaire bepalingen die normen vastleggen met betrekking tot bijlage 16 van het Verdrag van de internationale burgerluchtvaart, te harmoniseren. Zodoende heeft de richtlijn betrekking op productnormen. Aangezien het besluit van 27 mei 1999 geen betrekking heeft op productnormen, zijn de verplichtingen opgelegd door richtlijn 92/14/EEG niet van toepassing op het voormelde besluit.

6. In haar memorie van wederantwoord herhaalt de verzoekende partij haar betoog in het eerste middelonderdeel en benadrukt dat er in de zaak nr. 87.224/G-87 nog geen definitieve uitspraak werd gedaan. Voorts herhaalt de verzoekende partij dat het betrokken besluit de vrije toegang tot de Belgische luchtroutes in strijd met verordening nr. 2408/92 verhindert, of minstens beperkt. Ze preciseert daarbij nog dat uit het enkele feit dat verschillende maatschappijen telkens opnieuw worden beboet wegens het overschrijden van geluidsnormen en deze boetes ondertussen tot zeer hoge bedragen oplopen, duidelijk blijkt dat het voor veel toestellen onmogelijk is om aan de toepasselijke geluidsnormen te voldoen, waardoor het duidelijk is dat met het betrokken besluit normen werden vastgesteld die de technische mogelijkheden van een groot deel van de vliegtuigen die de nationale luchthaven bedienen, overstijgen. Ten slotte herneemt de verzoekende partij de reeds in het verzoekschrift aangevoerde schending van de richtlijn 92/14/EEG.

Beoordeling

7. Het eerste middelonderdeel werd door de verzoekende partij geformuleerd met miskenning van het voorschrift van artikel 2, § 1, 3° van het

besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: het algemeen procedurereglement) door te volstaan met een loutere verwijzing naar de middelen in het annulatieberoep dat gekend is onder het rolnr. A. 87.224/G-87 en deze middelen niet uiteen te zetten in het verzoekschrift. Bovendien werd het voormelde annulatieberoep definitief beslecht met het eindarrest nr. 214.007 van 20 juni 2011.

Het eerste onderdeel wordt verworpen.

8. Artikel 3, lid 1 van verordening (EEG) nr. 2408/92 van de Raad betreffende de toegang van communautaire luchtvaartmaatschappijen tot intracommunautaire luchtroutes bepaalt dat “met inachtneming van deze verordening (...) door de betrokken Lid-Staat (Lid-Staten) aan communautaire luchtvaartmaatschappijen (wordt) toegestaan om vervoersrechten op routes in de Gemeenschap uit te oefenen”. In artikel 8, lid 2 van dezelfde verordening wordt evenwel gesteld dat “de uitoefening van vervoersrechten onderworpen is aan de bekendgemaakte communautaire, nationale, regionale of plaatselijke voorschriften betreffende de veiligheid, de bescherming van het milieu en de toewijzing van ‘slots’”.

Door het opleggen van bepaalde geluidsnormen aan de grond die moeten worden nageleefd tijdens het overvliegen van het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest op bepaalde uren en plaatsen, staat het betrokken besluit er niet aan in de weg dat de vliegtuigen de luchthaven Brussel-Nationaal aandoen zonder schending van richtlijn 92/14/EEG, die in het middel wordt aangevoerd. Dienaangaande kan ten overvloede verwezen worden naar de volgende passage uit de beschikking nr. 98/523/EG van 22 juli 1998 van de Commissie:

“(38) Hoewel Richtlijn 92/14/EEG als een op volledige harmonisatie gerichte maatregel de lidstaten de verplichting oplegt toe te staan dat vliegtuigen die voldoen aan de eisen van artikel 2, lid 1, onder b), daarvan tot 1 april 2002 in bedrijf blijven, bevat het echter geen nadere voorschriften waaraan een dergelijke toestemming en bijgevolg ook eventuele beperkingen daarop moeten voldoen. Bijgevolg kunnen de lidstaten bepaalde beperkende operationele maatregelen toepassen, mits deze maatregelen in overeenstemming zijn met de bepalingen en

procedures van Verordening (EEG) nr. 2408/92 en, in het onderhavige geval, beantwoorden aan de principes aan de hand waarvan artikel 8, lid 2, van die verordening moet worden geïnterpreteerd, zoals vermeld in de punten 23 en 24.”

Hieruit volgt dat ook het aangehaalde Europees gemeenschapsrecht niet wordt geschonden door het besluit van 27 mei 1999. De stelling van de verzoekende partij dat het bestreden besluit de vereiste rechtsgrond ontbeert, kan dan ook niet worden gevolgd.

Het eerste middel is ongegrond.

B. Tweede middel

Standpunt van de partijen

9. De verzoekende partij leidt een tweede middel af uit de schending van de procedureregels zoals voorzien in de artikelen 11, 15 en 36 van de ordonnantie van 25 maart 1999 betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu (hierna: de ordonnantie van 25 maart 1999).

De verzoekende partij voert aan dat de artikelen 11 en 36 van de ordonnantie van 25 maart 1999 werden geschonden doordat zij “processen-verbaal (ontving) die slechts één of twee maanden of zelfs langer nadat de inbreuk plaatsvond werden opgemaakt en aan de Procureur des Konings werden overgemaakt”, terwijl de artikelen 11 en 36 voorschrijven dat het Brussels Instituut voor Milieubeheer (hierna: BIM) een kopie van het proces-verbaal dient op te sturen naar zowel de Procureur des Konings als de vermoedelijke dader, en dit binnen 10 dagen nadat de inbreuk werd vastgesteld. Deze termijn van 10 dagen neemt een aanvang vanaf het ogenblik dat de inbreuk werd vastgesteld, tenzij er hiervoor bijkomende testen of berekeningen nodig zouden zijn. In dat geval is het aan de overheid om aan te tonen welke bijkomende tests er desgevallend vereist zouden zijn. De verzoekende partij betoogt dat het BIM onvoldoende aanduidt “waarom zij de processen-verbaal slechts opstelde nadat er meer dan een maand verstreek sinds de emissiemetingen en waarom het

onmogelijk zou zijn om de processen-verbaal binnen de voorgeschreven 10-dagen termijn op te stellen”.

Vervolgens betoogt de verzoekende partij dat artikel 15 van de ordonnantie van 25 maart 1999 werd geschonden doordat “alle metingen plaats(vonden) zonder dat er een getuige bij aanwezig was”. De motivering die dienaangaande terug te vinden is in de processen-verbaal geeft volgens de verzoekende partij onvoldoende aan waarom het onmogelijk zou zijn om de metingen te laten bijwonen door een getuige. De verzoekende partij licht toe dat het BIM “perfect (kan) nagaan wanneer er een vliegtuig van SAA zich binnen het bereik van haar meetapparatuur zal bevinden” en “dan ook een getuige (had) kunnen uitnodigen om de relevante geluidsmetingen bij te wonen”. Ook het argument van het BIM dat het niet mogelijk is om reeds bij de meting vast te stellen of een vliegtuig al dan niet een overtreding beging, acht de verzoekende partij niet relevant, aangezien het doel van het voorschrift van artikel 15 van de ordonnantie van 25 maart 1999 erin bestaat de nodige garanties te bieden dat de metingen correct werden uitgevoerd. Dat de resultaten van deze metingen niet onmiddellijk voorhanden zijn, speelt volgens de verzoekende partij dan ook geen rol en ontslaat het BIM niet van haar verplichting om de verzoekende partij, of tenminste een andere getuige, uit te nodigen om de metingen bij te wonen.

De verzoekende partij doet gelden dat door de schending van de voormelde procedureregels zij “slechts maanden nadat de metingen plaatsvonden werd ingelicht over de beweerde inbreuken” en haar “mogelijkheden om zich tegen de beweerde inbreuken te verdedigen of om toekomstige overschrijdingen te vermijden (...) dan ook (werden) aangetast”. Ze preciseert dat het haar “onmogelijk (...) (wordt gemaakt) om na te gaan of de beweerde inbreuken eventueel aan specifieke omstandigheden zouden te wijten zijn en of het mogelijk is om maatregelen te nemen om verdere overschrijdingen te voorkomen”. De verzoekende partij betoogt dat de processen-verbaal door de schending van deze procedureregels hun specifieke bewijskracht verliezen, en slechts als een gewone bron van informatie gelden, tussen de andere elementen in het dossier. Daarenboven is de verzoekende partij de mening toegedaan dat de voormelde procedureregels substantiële vormvoorschriften zijn, waarvan de schending de nietigheid van het proces-verbaal tot gevolg heeft. Nu in het bestreden besluit ten

onrechte wordt geoordeeld dat de voormelde vormvoorschriften ofwel niet zijn geschonden, ofwel niet op straffe van nietigheid voorgeschreven zijn, is het bestreden besluit volgens de verzoekende partij onwettig en dient het te worden vernietigd.

10. In haar memorie van antwoord werpt de verwerende partij vooreerst op dat de door de verzoekende partij geschonden geachte artikelen “een aantal formaliteiten en/of procedures voor(schrijven) die verbonden zijn aan de uitwerking van de processen-verbaal tot vaststelling van de overtreding” en “bijgevolg (...) niet van toepassing (zijn) op de bestreden beslissing”, zodat het middel ongegrond is “voor zover het de niet naleving viseert van vormvoorschriften met betrekking tot de P.V.’s voorafgaand aan de bestreden beslissing, zonder aan te geven op welke wijze dergelijke schendingen de wettigheid van het bestreden besluit zouden aantasten”. “In de hypothese dat het middel kan worden geïnterpreteerd als kritiek op de bestreden beslissing (quod non)”, doet de verwerende partij gelden dat “een onderscheid (moet) worden gemaakt tussen enerzijds, de registratie van de overschrijding van de geluidsnormen door de bevoegde ambtenaren, en anderzijds de identificatie van diegene die de inbreuk beging”, wat “slechts (kan) worden bekomen aan de hand van de gegevens die naderhand worden verschaft door BIAC en BELGOCONTROL”. Van de geluidsmetingen in twee meetstations worden metingsverslagen opgemaakt waarna “vervolgens de gegevens van BELGOCONTROL (worden) onderzocht m.b.t. het uur van opstijgen, de gebruikte landingsbanen, de genomen oriëntatie en de identificatie van de vlucht. De vergelijking van deze gegevens met de geluidsmetingen en het moment van vaststelling laat toe de vlucht te identificeren die aan de bron ligt van de geluidsoverlast” waarna “door de analyse van de gegevens overgemaakt door BIAC (...) de luchtvaartmaatschappij van een welbepaalde vlucht (kan) worden geïdentificeerd”, en ook het immatriculatie nummer van het toestel wordt verkregen. De verwerende partij voert aan dat het “pas (...) vanaf dit ogenblik (is) dat de overtreder gekend is” en “de overtreding pas op dat ogenblik is vastgesteld”. Ze doet gelden dat “de termijn van 10 dagen pas begint te lopen vanaf de dag dat de veroorzaker van de geluidsoverlast kan worden

geïdentificeerd op basis van de verstrekte gegevens van Belgocontrol en BIAC. Deze dag stemt overeen met de dag van de opstelling van het proces-verbaal”. De verwerende partij stelt dat de processen-verbaal van 2 augustus, 2 september, 28 november en 7 december 2005 op respectievelijk 9 augustus, 9 september, 2 december en 7 december 2005 en “dus ontegensprekelijk binnen de voorgeschreven termijn” naar de Procureur des Konings werden verzonden. “Ondergeschikt” werpt de verwerende partij op dat “de vraag (kan) gesteld worden welk belang verzoekster heeft dat de processen-verbaal tijdig aan de Procureur des Konings worden toegezonden”, nu “de rechten van verzoekster (...) bij mogelijke miskening van deze formaliteit geenszins (worden) geschaad”. Verder wijst de verwerende partij er in subsidiaire orde op dat artikel 11 van de ordonnantie geen sanctie voorziet “wanneer deze termijn wordt miskend” en dat “(i)n de veronderstelling dat deze formaliteit substantieel is (...) de verzoekende partij geenszins aan(toont) in welk opzicht haar rechten van verdediging werden miskend door de beweerde overschrijding van de termijn”. Het proces-verbaal kan volgens de verwerende partij derhalve in geen geval als nietig worden beschouwd. Voorts zet de verwerende partij uiteen dat de bijzondere bewijswaarde van het proces-verbaal onderworpen wordt aan “de goede en juiste kennisgeving van het proces-verbaal aan de betrokkene. Bij gebrek hieraan, geldt het proces-verbaal enkel als loutere inlichting” waarop “het B.I.M. en het Milieucollege hun beslissing hierop wettig (konden) baseren” aangezien “de verzoekende partij op geen enkele nuttige wijze andere elementen aan(voert) die de inhoud van het bewuste proces-verbaal (...) (kunnen ontkrachten)”.

Met betrekking tot de aangevoerde schending van artikel 15 van de ordonnantie van 25 maart 1999 doet de verwerende partij gelden dat de metingen in meetstations “niet onmiddellijk bruikbaar (zijn), nu de meting wordt uitgevoerd tien seconden vóór en tien seconden na de overschrijding”, dat “deze gegevens (...) vervolgens (worden) herwerkt met een mathematische formule”, en dat “pas na herwerking van de gegevens (...) de hoogte van de overtreding vaststaat”. Die berekening vormt een bijlage bij het proces-verbaal waarin “dan ook terecht (wordt) aangegeven dat het onmogelijk is om op het moment van de meting te bepalen of een vliegtuig in overtreding is of niet”

waaruit dan volgt “dat de visuele vaststellingen van een derde niets bijdragen tot de vaststelling van de inbreuk, nu het niet mogelijk is om de overtreding rechtstreeks van het meettoestel af te lezen”. De verwerende partij vervolgt dat “de vaststelling van een inbreuk (...) de controleoverheid geen enkele appreciatiebevoegdheid (geeft). Deze baseert zich op materiële elementen die zorgvuldig werden bijgehouden en geregistreerd (geluidsniveau – vluchtroute)” zodat de verzoekende partij “over alle mogelijke inlichtingen (beschikte) om een mogelijke controle uit te voeren”.

Het verlies van de bijzondere bewijswaarde geldt volgens de verwerende partij “als enige mogelijke sanctie (...) voor het niet vervullen van een formaliteit tijdens de opstelling van het proces-verbaal”.

11. In de memorie van wederantwoord herneemt de verzoekende partij in wezen haar middel zoals ontwikkeld in het verzoekschrift.

Beoordeling

12. Artikel 11 van de ordonnantie van 25 maart 1999 luidt als volgt:

“De personeelsleden stellen de misdrijven vast in een proces-verbaal dat bewijswaarde heeft tot het bewijs van het tegendeel. Binnen tien dagen na de vaststelling van het misdrijf wordt een afschrift van het proces-verbaal bezorgd aan de vermoedelijke dader of aan de eigenaar van het goed waar het feit dat het hoofdbestanddeel van het misdrijf vormt gepleegd werd of waar het zijn oorsprong gevonden heeft.”

Krachtens deze bepaling hebben de processen-verbaal opgemaakt door de bevoegde personeelsleden bewijskracht tot het tegendeel bewezen is voor zover een afschrift ervan ter kennis wordt gebracht van de vermoedelijke dader binnen een termijn van tien dagen die een aanvang neemt de dag na de vaststelling van het misdrijf.

De voormelde termijn van tien dagen gaat slechts in vanaf de dag waarop de onderzoekers in staat zijn alle bestanddelen van de overtreding met zekerheid te kennen en er geen twijfel meer blijft bestaan omtrent de identiteit van de overtreder.

De verzoekende partij kan derhalve niet worden gevolgd in haar stelling dat de termijn in artikel 11 van de ordonnantie van 25 maart 1999 begint te lopen “nadat de inbreuk plaatsvond” of voor het ogenblik waarop alle bestanddelen van de overtreding met zekerheid gekend zijn en er geen enkele twijfel meer blijft bestaan omtrent de identiteit van de overtreder. Het middelonderdeel mist aldus juridische grondslag.

Uit de gegevens van het dossier blijkt dat de processen-verbaal van 2 augustus 2005, 2 september 2005, 28 november 2005 en 7 december 2005 naar haar werden verzonden op respectievelijk 9 augustus 2005, 9 september 2005, 2 december 2005 en 14 december 2005. De verzoekende partij toont niet aan dat de redelijke termijn waarover de verbalisanten beschikken na de analyse van de meetresultaten waaruit de geluidsoverschrijdingen kunnen worden opgemaakt en van de gegevens van Belgocontrol, om de identiteit van de overtreder te weten te komen zou zijn geschonden.

13. Artikel 15 van de ordonnantie van 25 maart 1999, zoals gewijzigd bij de ordonnantie van 28 juni 2001 tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu, luidt als volgt:

“De metingen van de luchtverontreiniging en van de geluidsbronnen en de monsterneming uit het oppervlaktewater, de openbare riolen, het grondwater, de bodem, de lucht en afvalstoffen of de monsterneming van bestanddelen van de fauna en de flora, worden voor zover mogelijk uitgevoerd in aanwezigheid van de persoon tegen wie de resultaten van de metingen of van de analyses aangevoerd kunnen worden.

Indien deze persoon niet kan worden geïdentificeerd of indien hij onbekend of afwezig is, worden de metingen voor zover mogelijk verricht in aanwezigheid van ofwel de persoon van wie de activiteit een controle rechtvaardigt, of van zijn werknemer of van de houder van de stoffen of voorwerpen die aan de monsterneming zijn onderworpen.

Indien bovengenoemde personen weigeren mee te werken, indien geen enkele van deze personen aanwezig is of indien het uitstellen van de meting of monsterneming de bewijsvoering dreigt te benadelen, worden de metingen en de monsternemingen (voor zover mogelijk) verricht in aanwezigheid van een getuige die door het controlerende personeelslid wordt opgeroepen.

De aanwezigheid van de voornoemde getuige is niet vereist wanneer het personeelslid heeft aangetoond dat dit in de gegeven omstandigheden niet mogelijk is. Het personeelslid dient dit te motiveren.”

Artikel 17 van de ordonnantie van 25 maart 1999 bepaalt dat het meetverslag onder andere de volgende gegevens bevat:

“6° de identiteit van de aanwezige personen en in voorkomend geval, de verantwoording van de afwezigheid van de personen die krachtens artikel 15 aanwezig hadden moeten zijn”.

Aangaande de afwezigheid van de getuigen wordt in het meetverslag bij de processen-verbaal, de volgende verantwoording gegeven:

“Het gaat om continue geluidsmetingen (24/24u) en de meetstations zijn in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verspreid. Bovendien is het, op het moment van de metingen zelf, onmogelijk te bepalen of een vliegtuig in overtreding is of niet, noch een vlucht te identificeren. Bijgevolg is het niet mogelijk om de vereiste getuige uit te nodigen om de metingen bij te wonen.”

Uit het geciteerde artikel 15 van de ordonnantie van 25 maart 1999 blijkt dat de aanwezigheid van een getuige geen absolute verplichting is. In de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting bij het ontwerp van ordonnantie tot wijziging van diverse bepalingen betreffende de opsporing, de vaststelling, de vervolging en de bestraffing van misdrijven inzake leefmilieu (Gedr. St., Brusselse Hoofdstedelijke Raad, 2000-2001, nr. A-176/1, 3) wordt met betrekking tot artikel 8 het volgende gesteld:

“Het feit dat er bij de metingen als uitgevoerd door de met het toezicht belaste personeelsleden geen getuige aanwezig is, is een gewoon verschijnsel wat de geluidsmetingen betreft omdat die metingen niet bij de uitbater worden verricht maar wel bij de klachtindiener die al te vaak een conflictsituatie met de uitbater beleeft (vaak ‘s nachts). De verplichte aanwezigheid van de uitbater of een getuige bij de metingen dient dus te worden getemperd.”

Hieruit blijkt dat het de uitdrukkelijke bedoeling van de ordonnantiegever is geweest om, in het bijzonder bij geluidsmetingen, de verplichte aanwezigheid van de uitbater of een andere getuige te temperen.

In het licht van het voorgaande volstaat de in het meetverslag opgegeven motivering, en is er geen sprake van een schending van artikel 15 van de ordonnantie van 25 maart 1999.

Het tweede middel is ongegrond.

C. Derde middel

Standpunt van de partijen

14. In een derde middel voert de verzoekende partij aan dat zij “niet verantwoordelijk (is) voor de beweerde overschrijdingen van geluidsnormen”.

De verzoekende partij licht toe dat zij zich op artikel 70 van het Strafwetboek kan beroepen aangezien “de beweerde inbreuken een direct gevolg zijn van de orders van Belgocontrol en de Federale minister voor verkeer (...) om bepaalde luchtroutes over of langs het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te volgen en om welbepaalde slots te respecteren”. De verzoekende partij “is verplicht om deze orders te respecteren” zodat “het (...) voor haar dan ook niet mogelijk (is) om, bijvoorbeeld door een routewijziging, het geluid dat haar vliegtuigen binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest genereren te verminderen”. Nu zij zich op de ontheffingsgrond uit artikel 70 van het Strafwetboek kan beroepen, meent de verzoekende partij dat de vastgestelde overschrijdingen van de geluidsnormen geen misdrijf vormen en deze overschrijdingen evenmin aanleiding kunnen geven tot administratieve sancties.

15. De verwerende partij repliceert dat “het enkele feit dat verzoekster bepaalde vliegtuigroutes moet respecteren, (...) geen inbreuk (kan) rechtvaardigen op de geluidsnormen”, de verzoekende partij geen “objectieve elementen” aanbrengt “die het oorzakelijk verband zouden aantonen tussen de gevolgde vliegroute en het begaan van een inbreuk”, de verzoekende partij niet aantoont “dat het respecteren van de door de overheid opgelegde vliegtuigroutes en slots niet mogelijk is zonder overschrijding van de geluidsnormen” en dat “daarenboven (...) ongeveer 94% van de vluchten de Brusselse normen respecteren”. Verder stelt de verwerende partij dat “de geluidsoverlast veroorzaakt door vliegtuigen niet enkel bepaald wordt door de vliegroutes (...), maar ook door de vliegtechniek, het gewicht van de lading, de kwaliteit van het materiaal, enz.” “De toepassing van het Besluit van 27 mei 1999 toont trouwens aan dat de normen verenigbaar zijn met de luchtvaart, voor zover de

luchtvaartmaatschappijen enkele elementaire principes respecteren, zoals bijvoorbeeld het gebruik van adequaat materiaal en de gepaste vliegtechnieken”.

16. In de memorie van wederantwoord herneemt de verzoekende partij haar uiteenzetting en voegt ze er aan toe dat “meerdere maatschappijen er niet in (slagen) om aan de toepasselijke geluidsnormen te voldoen”. De verzoekende partij voert aan dat dit “hoogst waarschijnlijk (...) te wijten (is) aan het feit dat deze maatschappijen gebruik moeten maken van grotere toestellen, die geschikt zijn voor lange afstandsvluchten of cargo transporten te verzekeren of dat deze maatschappijen slots toegewezen krijgen op tijdstippen waarin de strengere geluidsnormen voor nachtvluchten van toepassing zijn” en dat zij “geen andere keuze (hebben) dan de toepasselijke geluidsnormen te schenden” “aangezien zij niet aan de toepasselijke normen kunnen voldoen (...), wanneer zij verplicht worden om een vluchtroute over het Gewest te gebruiken”.

Beoordeling

17. Het middel gaat uit van de verkeerde veronderstelling dat de rechtvaardigingsgrond uit artikel 70 van het Strafwetboek in casu van toepassing is.

Dienaangaande kan worden verwezen naar het arrest nr. 44/2011 van 30 maart 2011 van het Grondwettelijk Hof, dat betrekking heeft op de ordonnantie van 25 maart 1999. In dit arrest overwoog het Grondwettelijk Hof, wat betreft de toepassing van de schulduitsluitingsgrond uit artikel 71 van het Strafwetboek in het kader van de procedure tot het opleggen van administratieve geldboetes bij geluidshinder het volgende:

B.37. In een vierde onderdeel van de vierde prejudiciële vraag wordt het Hof verzocht zich uit te spreken over het feit dat het, in het kader van de procedure van administratieve geldboete die in de in het geding zijnde ordonnantie wordt beoogd, onmogelijk zou zijn om het voordeel van de onweerstaanbare dwang en de onoverkomelijke dwaling aan te voeren.

B.38. Die voormelde schulduitsluitingsgronden verwijzen naar de toepassing van artikel 71 van het Strafwetboek.

De strafrechtelijke aard van een administratieve geldboete in de zin van artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, brengt weliswaar mee dat de waarborgen van die bepaling in acht moeten worden

genomen, maar heeft niet tot gevolg dat die geldboete in de Belgische wetgeving van strafrechtelijke aard zou zijn en, bijgevolg, dat artikel 71 van het Strafwetboek erop van toepassing zou zijn of zou moeten zijn.

B.39. Niets verhindert de persoon aan wie een administratieve sanctie kan worden opgelegd bij de administratieve overheid te doen gelden dat de betrokken gedraging hem niet kan worden verweten.

B.40. Het vierde onderdeel van de vierde prejudiciële vraag dient ontkennend te worden beantwoord.”

Aldus oordeelt het Grondwettelijk Hof dat de strafrechtelijke aard van een administratieve geldboete in de zin van artikel 6 EVRM niet tot gevolg heeft dat die geldboete in de Belgische wetgeving van strafrechtelijke aard zou zijn. Hieruit volgt dat artikel 70 van het Strafwetboek niet van toepassing is. Voorts stelt het Grondwettelijk Hof dat niets de persoon aan wie een administratieve sanctie kan worden opgelegd, verhindert bij de administratieve overheid te doen gelden dat de betrokken gedraging hem niet kan worden verweten. De verzoekende partij heeft in haar beroepschrift van 7 april 2006 doen gelden dat zij niet verantwoordelijk is voor de beweerde overschrijding van de geluidsnormen. De verzoekende partij voert niet aan dat deze grief in het bestreden besluit onvoldoende wordt beantwoord.

Het derde middel is ongegrond.

D. Vierde middel

Standpunt van de partijen

18. De verzoekende partij voert aan dat het BIM, zijn leidend ambtenaar en het Milieucollege niet bevoegd zijn om straffen op te leggen omdat de bestreden administratieve geldboete ertoe strekt om te sanctioneren en derhalve volgens de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM) een strafrechtelijk karakter heeft en omdat straffen volgens diverse adviezen van de afdeling wetgeving van de Raad van State conform de “artikelen 12, 13, 14, 110 en 144 van de Grondwet” enkel door de hoven en de rechtbanken kunnen worden opgelegd en derhalve niet door een administratieve overheid. Indien zou worden aangenomen dat het BIM of zijn leidend ambtenaar bevoegd zouden zijn om straffen op te leggen dan zijn deze

onvoldoende “onafhankelijk en onpartijdig” zoals vereist door artikel 6 EVRM en artikel 14 BUPO omdat zij “duidelijk tegelijkertijd rechter en partij” zijn.

19. De verwerende partij werpt vooreerst op dat het middel “wordt aangetast door een rechtsdwaling”, nu het middel het BIM viseert, terwijl ingevolge het ingestelde administratief beroep de beslissing van het Milieucollege de beslissing van de leidend ambtenaar van het BIM heeft vervangen. Vervolgens antwoordt de verwerende partij “in uiterst ondergeschikte orde” op de grieven van de verzoekende partij. Ze verduidelijkt dat de administratieve sanctie geen strafrechtelijke karakter heeft en voert aan dat de verzoekende partij “vertrekt (...) van een verwarring in taakverdeling tussen het B.I.M. en de leidend ambtenaar” nu “het wel degelijk de leidend ambtenaar en niet het B.I.M. (is) die een administratieve sanctie oplegt”. Voorts stelt de verwerende partij dat de bewering aangaande de afhankelijkheid en partijdigheid van het BIM “louter hypothetisch is en zonder enige feitelijke aanwijzing wordt opgesteld”.

20. In haar memorie van wederantwoord stelt de verzoekende partij nog dat het middel wel degelijk betrekking heeft op het bestreden besluit nu het bestreden besluit “de eerdere -naar het oordeel van SAA onregelmatige- beslissing van het BIM tot het opleggen van een administratieve geldboete bevestigt”. Ter ondersteuning van haar stelling dat het wel degelijk een straf betreft, voert de verzoekende partij nog aan dat de geldboete geenszins een groep van personen viseert die een bijzonder, particulier statuut hebben, maar van toepassing is “op elke rechts- of natuurlijke persoon die een vliegtuig of ander luchtverkeersmiddel bestuurt of exploiteert”, dat “het Brussels Besluit betreffende geluidshinder door luchtverkeer (...) wel degelijk een bepaald gedrag voor(schrijft)” en dat het sanctionerend karakter ook blijkt “uit de omvang van de ondertussen opgelegde geldboeten”. Ten slotte betoogt de verzoekende partij dat “het BIM geen neutrale partij is in de discussies omtrent de door de nationale luchthaven veroorzaakte geluidshinder” en “nochtans (...) tegelijkertijd de mogelijkheid (heeft) om aan luchtvaartmaatschappijen zware sancties op te leggen indien zij van oordeel is dat zij overdreven geluidsemissies veroorzaken”

zodat “de vraag rijst (...) of hierdoor de procedurele waarborgen uit artikel 6 van het E.V.R.M. en 14 van het B.U.P.O niet geschonden zijn”.

Beoordeling

21. Zoals de verwerende partij terecht opwerpt, is het middel onontvankelijk in zoverre het gericht is tegen de beslissing van 8 februari 2006 van het BIM, vermits ingevolge de devolutieve werking van het administratief beroep het bestreden besluit in de plaats is gekomen van deze beslissing.

22. Artikel 12 van de Grondwet beschermt de vrijheid van de persoon en regelt enkel de vrijheidsbeneming. Artikel 13 van de Grondwet verbiedt de burger tegen zijn wil af te trekken van de rechter die de wet hem toekent, maar bepaalt niet wie die rechter is. Een administratieve geldboete op grond van de ordonnantie van 25 maart 1999 is geen straf in de zin van artikel 14 van de Grondwet. Artikel 110 van de Grondwet betreft het genaderecht en houdt derhalve geen verband met de uitoefening van de bevoegdheid om een administratieve sanctie op te leggen.

Deze grondwettelijke bepalingen hebben geen relevantie voor het voorliggende annulatieberoep zodat ook geen daarmee uitstaande prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof moeten worden gesteld.

23. Artikel 9 van de Bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen bepaalt wat volgt:

“De rechtscolleges mogen enkel de overeenstemming nagaan van de ordonnanties met deze wet en met de Grondwet, met uitzondering van de artikelen van de Grondwet bedoeld door artikel 107ter, § 2, 2° en 3° van de Grondwet, en de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de respectieve bevoegdheden van de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten.

Ingeval een gebrek aan overeenstemming wordt vastgesteld, weigeren de rechtscolleges de toepassing van de ordonnantie.”

Het komt derhalve de Raad van State toe om de overeenstemming van de ordonnantie van 25 maart 1999 met artikel 144 van de Grondwet na te gaan.

Artikel 144 van de Grondwet betreft de geschillen over burgerlijke rechten die hun neerslag vinden in het Burgerlijk Wetboek en de aanvullende wetten. Er kan bezwaarlijk worden aangenomen dat de ordonnantie van 25 maart 1999 het Burgerlijk Wetboek aanvult. Wanneer een bestuur een sanctie oplegt aan een luchtvaartmaatschappij die een overtreding als bedoeld in de feitenuiteenzetting hiervoor heeft begaan, stelt het bestuur een overheidshandeling die geen uitstaans heeft met de burgerlijke rechten van deze luchtvaartmaatschappij. Een dergelijke administratieve geldboete maakt derhalve geen geschil uit waarvan artikel 144 van de Grondwet de kennisgeving bij uitsluiting aan de hoven en rechtbanken voorbehoudt.

Deze grondwettelijke bepaling heeft evenmin relevantie voor het voorliggende annulatieberoep zodat ook geen daarmee uitstaande prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof moeten worden gesteld.

24. De Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen draagt aan de gewestelijke organen de bevoegdheid op om o.m. de aangelegenheid “de bescherming van het leefmilieu (...) alsmede de strijd tegen de geluidshinder” wat het leefmilieu betreft, te regelen (art. 6, § 1, II, 1°) en bepaalt dat de decreten binnen de grenzen van de bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten de niet-naleving van hun bepalingen strafbaar kunnen stellen en de straffen wegens niet-naleving kunnen bepalen en dat de bepalingen van Boek I van het Strafwetboek hierop van toepassing zijn, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere inbreuken door een decreet kunnen worden gesteld. Krachtens artikel 4 van de voormelde bijzondere wet van 12 januari 1989 heeft het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest eveneens deze bevoegdheid middels ordonnanties. Hieruit volgt dat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de strijd tegen de geluidshinder de inbreuken bij de ordonnantie van 25 maart 1999 kan bepalen en daarbij kan afwijken van Boek I van het Strafwetboek door een nieuwe categorie van inbreuken te voorzien die aan afzonderlijke regels zijn onderworpen.

25. Wanneer een bestuur een administratieve geldboete oplegt met toepassing van een bij wet, decreet of ordonnantie gestelde regel en de wetgever

de bevoegdheid om daarvan kennis te nemen niet heeft opgedragen aan een justitiële rechter, is de Raad van State in de regel bevoegd om die administratieve geldboete te toetsen met toepassing van de algemene bevoegdheid die hij heeft om te oordelen of een maatregel van de overheid al dan niet met machtsoverschrijding genomen is.

De ordonnantie van 25 maart 1999 regelt het bestraffen van milieuovertredingen ofwel volgens een administratieve procedure, ofwel volgens een gerechtelijke procedure en bepaalt hoe de gerechtelijke en de administratieve vervolging op elkaar zijn afgestemd, zodat beide procedures niet tegelijk kunnen lopen en slechts één straf kan worden uitgesproken. Wanneer wordt gekozen voor de gerechtelijke weg, legt de bevoegde strafrechter, als daartoe grond bestaat, een strafrechtelijke sanctie op. Wanneer voor bestraffing via een administratieve procedure wordt gekozen, legt de leidende ambtenaar van het BIM en, na beroep, het Milieucollege, als daartoe grond bestaat, een administratieve sanctie op. Het besluit dat het Milieucollege in die omstandigheden neemt is een bestuursbeslissing. Aangezien niet wordt voorzien in enig specifiek beroep tegen dit besluit, kan daartegen een annulatieberoep worden ingesteld bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, met toepassing van artikel 14, § 1, 1° van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

26. De omstandigheid dat het besluit van het Milieucollege betrekking heeft op de gegrondheid van een tegen de verzoekende partij ingestelde strafvervolging in de zin van artikel 6.1 van het Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, en dat het arrest van de Raad van State waarbij, in voorkomend geval, uitspraak wordt gedaan over het annulatieberoep tegen dit besluit, bijgevolg een beslissende weerslag heeft op de beoordeling van de gegrondheid van een zodanige vervolging, heeft tot gevolg dat de bij dit artikel opgelegde regels in acht moeten worden genomen in de loop van de procedures die leiden tot het besluit van het Milieucollege of tot het arrest van de Raad van State, maar heeft geen weerslag op de aanwijzing van het rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van dat beroep.

27. Het Hof van Cassatie overweegt in dit verband in de arresten van 15 oktober 2009 wat volgt:

“6. Krachtens artikel 6.1. EVRM heeft eenieder bij het vaststellen van zijn burgerlijke rechten en verplichtingen of bij het bepalen van de gegrondheid van een tegen hem ingestelde strafvervolging recht op een eerlijke en openbare behandeling van zijn zaak, binnen een redelijke termijn, door een onafhankelijke en onpartijdige rechterlijke instantie welke bij de wet is ingesteld.

Noch deze verdragsbepaling noch enige andere verdrags- of grondwettelijke bepaling vereisen dat een administratieve geldboete die een straf uitmaakt in de zin van die bepaling, uitsluitend door een rechter van de rechterlijke orde wordt opgelegd en beoordeeld. Behalve wanneer de sancties een vrijheidsstraf inhouden volstaat het dat de overtreder beschikt over een volwaardig jurisdictioneel beroep.

7. Een administratieve geldboete opgelegd aan een enkeling door een administratieve overheid in toepassing van een sanctieregeling bepaald in de wet, het decreet of de ordonnantie, kan wanneer de wetgever die bevoegdheid niet heeft toegekend aan een rechter van de rechterlijke orde, in de regel getoetst worden door de Raad van State in toepassing van zijn algemene bevoegdheid te beoordelen of een maatregel van de overheid al dan niet genomen is met machtsoverschrijding.

De Raad van State kan hierbij onder meer onderzoeken, in het kader van dit objectief contentieux, of de individuele maatregel, met inachtneming van de verdragen, een wettelijke grondslag heeft en inzonderheid op haar evenredigheid kan worden getoetst door een rechter, en kan, zo de overtreder die mogelijkheid niet heeft, die individuele maatregel op grond van machtsoverschrijding vernietigen.”

28. In het arrest 44/2011 van 30 maart 2011 overweegt het Grondwettelijk Hof wat volgt:

“B.10.1. Uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt dat die een volwaardige jurisdictionele toetsing uitoefent, zowel aan de wet als aan de algemene rechtsbeginselen. De Raad van State gaat daarbij na of de aan zijn toezicht voorgelegde overheidsbeslissing de vereiste feitelijke grondslag heeft, of die beslissing uitgaat van correcte juridische kwalificaties en of de opgelegde straf niet kennelijk onevenredig is met de vastgestelde feiten. Wanneer hij die beslissing vernietigt, dient de overheid zich te schikken naar het arrest van de Raad van State : indien de overheid een nieuwe beslissing neemt, mag zij de motieven van het arrest dat de eerste beslissing heeft vernietigd, niet negeren; indien zij in de vernietiging berust, wordt de betrokkene geacht niet gestraft te zijn geweest.

B.10.2. Bovendien kan de Raad van State, in de omstandigheden bedoeld in artikel 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gelasten dat de uitvoering van de beslissing om sancties op te leggen wordt

geschorst, in voorkomend geval door uitspraak te doen bij uiterst dringende noodzakelijkheid.

B.10.3. De rechtzoekenden beschikken derhalve over een daadwerkelijke jurisdictionele waarborg, voor een onafhankelijk en onpartijdig rechtscollege, tegen de administratieve sanctie die hun kan worden opgelegd.

(...)

B.24. De bij de ordonnantie ingestelde alternatieve sanctieregeling impliceert dat, wanneer de procureur des Konings beslist om de vermoedelijke dader van het vastgestelde misdrijf niet te vervolgen, de leidende ambtenaar van het BIM de procedure van administratieve sanctie kan voortzetten en een sanctie kan opleggen.

B.25. Uit artikel 5 van de in het geding zijnde ordonnantie blijkt dat de personeelsleden van het BIM toezien op de naleving van de wetten en ordonnanties bedoeld in artikel 2 ervan, in het bijzonder de ordonnantie van 17 juli 1997 betreffende de strijd tegen geluidshinder in een stedelijke omgeving, en dat zij tevens de misdrijven vaststellen. Krachtens artikel 4 van de genoemde ordonnantie van 25 maart 1999 kan de Regering hun de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie verlenen. Ze zijn ertoe gemachtigd een bepaald aantal dwangmaatregelen te nemen, zoals die welke zijn ingesteld bij de artikelen 8 en 9 van de ordonnantie.

De beslissing om een administratieve sanctie op te leggen, moet worden genomen door de leidende ambtenaar van het BIM. Volgens artikel 38 van de ordonnantie kan die beslissing slechts worden genomen nadat de persoon aan wie de administratieve geldboete kan worden opgelegd, zich heeft kunnen verdedigen.

Krachtens artikel 39bis van de ordonnantie kan iedereen die is veroordeeld tot de betaling van een administratieve geldboete, binnen twee maanden na de kennisgeving van de beslissing een beroep instellen bij het Milieucollege.

Het Milieucollege hoort de verzoekende partij of haar raadsman op hun verzoek, alsook het personeelslid dat de maatregel heeft genomen, en geeft binnen twee maanden na de datum van verzending van het verzoekschrift kennis van zijn beslissing. Die termijn wordt met een maand verlengd wanneer de partijen vragen om te worden gehoord.

Ten slotte kan, na de procedure, bij de Raad van State nog een jurisdictioneel beroep worden ingesteld tegen de beslissing tot administratieve sanctie.

B.26. Uit hetgeen voorafgaat volgt dat de ordonnantiegever, door aan een administratieve overheid gespecialiseerd in milieuaangelegenheden, de vaststelling, de vervolging en het opleggen van een administratieve sanctie toe te vertrouwen, waarbij het recht van verdediging in acht wordt genomen, niet op onevenredige wijze afbreuk heeft gedaan aan de rechten van de categorie van personen die worden vervolgd in het kader van een procedure van administratieve sancties.”

29. De Raad van State is ook bevoegd om onwettige reglementaire besluiten buiten toepassing te laten en de in uitvoering daarvan genomen bestuursbeslissingen te vernietigen.

30. Uit wat voorafgaat volgt dat de verzoekende partij over een volwaardig jurisdictioneel beroep tegen de bestreden administratieve geldboete beschikt. De verzoekende partij maakt de schending van de ingeroepen internationaalrechtelijke of grondwettelijke bepalingen niet aannemelijk.

31. Het middel wordt verworpen.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van een februari 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Roger Stevens,	kamervoorzitter,
Johan Bovin,	staatsraad,
Pierre Lefranc,	staatsraad,
bijgestaan door	
Silvan De Clercq,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Roger Stevens